

Kázeň z evanjelic. večerných Služieb Božích, Bratislava (Nový kostol), 5. 11. 2024, 18.00 h, UT po Pamiatke zosnulých, ES: 461, 663, 437, A 62, čít. texty: R 8, 17 - 24, Zjav 21, 1 - 4

Matúš 5, 4: „*Blahoslavení žalostiaci, lebo oni potešenia dôjdu.*“

Milí bratia a milé sestry!

Výraz „**blahoslavený**“ niektorí prekladajú ako „šťastný“. **Byť blahoslavený je však miliónkrát viac ako byť šťastný. Blahoslavený znamená „byť šťastný v Božích očiach“, byť na tom dobre pred Bohom. Blahoslavený je človek, o ktorom Boh povie, že je na tom dobre.** Slovo „blahoslavený“ má v sebe nádych nadpozemskej, nebeskej radosti!

Človeku, ktorý je blahoslavený, sa ľudsky videné nemusí vždy vodiť najlepšie. Napriek tomu je jeho život oslovujúci, lebo je Bohu milý. Božie slovo orientuje náš život na to, čo je dobré v Božích očiach. Rozhodujúce v konečnom dôsledku totiž nie je to, či je náš život úspešný a šťastný z ľudského pohľadu alebo či je naplnený ťažkosťami. Ani dĺžka veku nie je najpodstatnejšia. **Zásadné je, či to, o čo nám ide, je správne, milé, spravodlivé pred Pánom Bohom. Podstatné je, čo na náš život povie Boh.** Preto je **Kristov program šťastia** - preto sú **Jeho blahoslavenstvá paradoxné.** Aj, to, ktoré nám znie dnes: „*Blahoslavení žalostiaci, lebo oni potešenia dôjdu.*“

Pán Ježiš nedával lacné, populistické sľuby. Ľuďom, ktorí v Ňom spoznali Mesiáša - pomazaného, Bohom poslaného Záchrancu a očakávali, že nastolí mesiášsku vládu - mesiášske kráľovstvo, Ježiš poriadne nabúral ich predstavy o tomto kráľovstve. Nepredstavil ho ako bezbolestný pozemský raj, v aký dúfajú a iným ho sľubujú Svedkovia Jehovovi.

Pán Ježiš predstavil Božie kráľovstvo ako duchovnú ríšu. Ak má človek vojsť do Božieho kráľovstva, dostane sa tam len za cenu sebazapierania a kríža. Cez súženie, bolesť, neraz aj cez slzy a žiaľ, vedie cesta do Božieho kráľovstva. **Ježiš povedal: „Kto chce prísť za mnou, nech zaprie sám seba, berie svoj kríž deň po deň, a tak ma nasleduje“** (Lukáš 9, 23). V Skutkoch 14, 22b čítame: **„Cez mnohé súženie musíme vojsť do kráľovstva Božieho.“**

Pred časom som videl karikatúru, na ktorej bol človek premýšľajúci o nebi a pekle. Mohol tam nazrieť. V nebi to vyzeralo ako veľká, dôstojná, dobre zorganizovaná slávnosť. V pekle ako zábava v plnom prúde. Keďže sa chlapíkovi zdalo nebo trochu nudnejšie ako peklo, vybral si peklo. Aké však bolo jeho sklamanie, keď ho namiesto ohromnej zábavy čakala len trpkosť, nenávisť, bolesť a zloba. Pýtal sa: Kde je oná zábava? Dostal

odpoveď: To, čo si videl predtým, bola iba kampaň našej pekelnéj reklamnej agentúry...

Ježišova „filozofia“ sa začína krížom a končí hostinou, kde je všetko pripravené. „Filozofia“ diabla sa začína hostinou, zdaním zábavy, no končí krížom, samotou, neporozumením bez prestania, nikdy sa nekončiacou bolesťou.

Kto sú žalostiaci (plačúci) v Ježišovom blahoslavenstve?

Plače ten, kto je zúfalý. Kto je na tom biedne.

Plakať

môžeme aj nad druhými alebo s druhými nad ich bolesťou. Súcitiť s ich žiaľom a trápením. **Plačú** však aj **tí, ktorí činia pokánie** - plačú nad sebou, nad svojimi hriechmi, nad svojou minulosťou, zlobou, nevernosťou Pánu Bohu, nad tvrdosťou svojho srdca.

Plač je prirodzená ľudská odpoveď na zápornú životnú situáciu, je odpoveďou na zlo. Zlo je absurdnosť, popretie zmyslu, neúnosná situácia. Legitímnou reakciou na zlo je jeho spontánne odmietnutie. Je plač takouto legitímnou formou reakcie? Dnes sa mieni, že človek má zlo premáhať aktívne. Keď trpí, má to robiť mlčky so zaťatými zubami. - Naozaj?

Plač je prvý prejav dieťaťa. Je volaním o pomoc. Volaním k druhému. **Nárek nie je monológom.** Aj keď človek žalostí, plače sám,

obracia sa - možno netušiac - k neviditeľnému Bohu. Plač je kapituláciou pred sebou samým. Značí koniec hrdosti a vzdoru. Je dialógom. Vyvádza zo samoty a už tým vedie späť do života. **Žialiť a plakať, nie je samo o sebe blahoslavené. Môcť sa vyplakať v blízkosti Spasiteľa - v tom je blaženosť. Kde je Ježiš, tam je aj útecha. Iné slovo pre Mesiáša bolo Menachem - Utešiteľ.**

Existujú rôzne slzy: napr. slzy, ktoré chcú na seba upútať pozornosť. Také roní rozmazané deti, ktoré si myslia, že všetko musia mať, alebo ľudia, ktorí slzami volajú: Len pozrite, aký som nešťastný. To sú **temné slzy.**

No **sú aj jasné slzy. Plynúce z hĺbky srdca. Slzy, ktoré očisťujú dušu. Slzy skutočného žiaľu a úprimnej ľútosti.** Po daždi slnko svieti jasnejšie a krajšie.

Sú aj **slzy spolucítania. Slzy tých, ktorí nesú bolesť - svoju alebo bolesť iných** na ceste za Ježišom. Slzy ľudí, ktorí statočne nesú utrpenie a sú vnútorne čestní, poctiví sami k sebe. Sú to slzy tých, ktorí ľahostajne nemávajú rukou nad vlastným previnením, ktorí vedia, že **ak hriech trápil Pána Boha tak, že zaň musel nevinný Boží Syn zaplatiť svojím životom, potom nemožno hriech prejsť s nadľahčeným úškrnom. Takíto ľudia budú Bohom potešení.** Je to isté, lebo Pán Ježiš to povedal.

On nevraší žiadne: Časom to prebolí, čas to otupí. Ježišova útecha nie je útekom do stratená. Blahoslavenstvá Pána Ježiša Krista – aj to o potešení žalostiacich – neznejú iba ako formálny, zdvorilostný blahoprajný telegram. **Kristove slová nie sú len práním, ale udelením blaženosti:** „Blahoslavení žalostiaci, lebo oni potešenia dôjdu.“

Plač je vykúpením tam, kde sa obracia k Bohu. Čo aj vo volaní: „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?“ (Žalm 22, 2) – Odpoveďou je veľkonočné ráno.

Ideálom súčasnosti sa javí bezbolestná existencia. No bez bolesti vedúcej k plaču, ku kapitulácii vlastného ja, nie je prijatie milosti. **Je ťažké nájsť radosť, ak sa neodvážime žaliť nad hriechom.**

V Žalme 119, 136 čítame: „Potoky vôd mi roní oči, keď ľudia nezachovávajú Tvoj zákon.“ Pán Ježiš plakal nad Jeruzalemom (Lukáš 19, 41), obyvatelia ktorého boli tvrdého srdca, bez ochoty činiť pokánie. **S Ježišom smieme a máme niest ťarchu tohto trápenia a bolesti, ktorú cíti nad svetom.** Nevolá nás, aby sme sa neustále sťažovali. Ani k tomu, aby sme druhých odsudzovali, ale aby sme smútili a modlili sa k Bohu, aby nám nebol ľahostajný duchovný stav náš, ani ľudí okolo nás.

Písmo sv. hovorí, že „**Boh zotrie každú slzu z očí**“ (Zjav 21, 4) a náš Spasiteľ a Pán Ježiš Kristus sľúbil: „**Blahoslavení žalostiaci, lebo oni potešenia dôjdu.**“ Amen.

*S použitím: Bengt Pleijel: Nebesky bohatí (vyd. Tranoscius, Liptovský Mikuláš 2020), Božena Komárková: Ve svete a ne ze sveta (vyd. EMAN, Heršpice 1998), Anna Kamienska: Osem blahoslavenstiev (vyd. Lúč, Bratislava 1991): **Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár***